

Nationell läkemedelslista – ny lag och nytt register

Den 1 maj 2021 börjar lagen om nationell läkemedelslista gälla och det nya registret Nationell läkemedelslista börjar användas. Syftet är att öka patientsäkerheten och effektivisera vårdens arbete vid ordination och förskrivning av läkemedel. Omställningen kommer att ske gradvis under en period på två år.

Lagen om nationell läkemedelslista reglerar vad registret Nationell läkemedelslista får innehålla och hur informationen får hanteras.

Vad är registret Nationell läkemedelslista?

Nationell läkemedelslista är e-hälsomyndighetens rikstäckande register över alla läkemedel som förskrivits och hämtats ut på apotek. Det gäller även hjälpmedel och livsmedel till barn under 16 år. Genom registret ska samma information vara tillgänglig oavsett var i landet en förskrivning är gjord eller var patienten har hämtat ut sitt läkemedel, hjälpmedel eller livsmedel.

Nationell läkemedelslista ersätter receptregistret och läkemedelsförteckningen.

Nytt för vårdpersonal

Från och med den 1 maj 2021 kommer alla förskrivningar av läkemedel att lagras i Nationell läkemedelslista. Förskrivare och övriga användare i vården kan då nå den via e-hälsomyndighetens webblösning Förskrivningskollen.

Nytt är bland annat följande:

Samtycke och spärrar

Vårdpersonal behöver ha patientens samtycke för att ta del av information i Nationell läkemedelslista. Ett nytt samtycke behövs vid varje tillfälle. I undantagsfall får vårdpersonal se uthämtade läkemedel ändå, till

exempel om patienten saknar förmåga att ge sitt samtycke.

Det tillkommer även nya funktioner för att hantera spärrar.

Mer information om samtycke och spärrar finns på e-hälsomyndighetens webbplats.

Förskrivna och uthämtade läkemedel

Det blir en koppling mellan förskrivna och uthämtade läkemedel. Det innebär att det i Nationell läkemedelslista syns både vad som är förskrivet och hur mycket som är uthämtat.

Förskrivna narkotiska läkemedel

Om vårdpersonalen har fått samtycke om att öppna Nationell läkemedelslista är det möjligt att se om patienten har narkotiska läkemedel förskrivna, även om patienten har spärrat dessa läkemedel. Det krävs ytterligare ett samtycke för att häva spärren och se vilka narkotiska läkemedel det gäller.

Förhoppningen är att det ska bli svårare för patienten att få narkotiska läkemedel utskrivna av flera vårdgivare samtidigt.

Nytt för patienterna

För patienten innebär Nationell läkemedelslista att det ska bli enklare att hålla reda på vilka läkemedel som man har utskrivna och varför. Förskrivaren ska ange behandlingsorsak och behandlingsändamål så att patienten kan se varför hen ska använda läkemedlet, till exempel mot högt blodtryck. Behandlingsorsak och behandlingsändamål blir synliga för patienten från och med 26 november 2021.

Patienten behöver ge samtycke för att vårdpersonal ska få ta del av informationen i Nationell läkemedelslista och har rätt att se när någon från vården tagit del av den. Patienten kan även välja att dölja recept. Det gör patienten i e-

hälsomyndighetens digitala tjänst Läkemedelskollen som hen når genom att logga in på e-hälsomyndighetens webbplats eller på 1177.se.

Behörig apotekspersonal får expediera patienten utan samtycke. Det gäller dock inte om syftet med att se uppgifterna i Nationell läkemedelslista är för att ge rådgivning. Då krävs samtycke.

Viktigt att kunna svara på patienternas frågor

När lagen om nationell läkemedelslista börjar gälla den 1 maj 2021 är det viktigt att vårdpersonal kan svara på patienternas frågor. Det gäller särskilt frågor kring spärrad information. Till exempel slår spärrar som patienten gör i Läkemedelskollen automatiskt igenom i Nationell läkemedelslista, men inte i journalen.

På e-hälsomyndighetens webbplats finns utbildningar för vårdpersonal och apotekspersonal.

[Webbutbildning NLL • E-hälsomyndigheten \(ehalsomyndigheten.se\)](#)

Nästa steg

Senast den 1 maj 2023 ska alla vårdsystem som hanterar information om förskrivningar vara kopplade mot Nationell läkemedelslista.

När journalsystemet är anslutet blir det möjligt att nå Nationell läkemedelslista direkt via sitt eget system och att hämta information till det egna systemet för vidare hantering. Det blir möjligt att ändra i alla förskrivningar och uppdatera dem när en ordination ändras. Det gäller även recept som förskrivits av en annan vårdgivare.

Läs mer om Nationell läkemedelslista:

- E-hälsomyndighetens webbplats: [Allt om Nationella läkemedelslistan • E-hälsomyndigheten \(ehalsomyndigheten.se\)](#)
- Information till invånare: [Håll koll på dina läkemedel - 1177 Vårdguiden](#)

Victoria Rolandsson, kommunikatör,
kommunikationsstaben, Region Västerbotten

Läkemedelsnyheter i korthet

Ergenyl försvinner från marknaden

Läkemedelsföretaget Sanofi slutar marknadsföra Ergenyl enterotabletter, orala droppar och oral lösning under sommaren. Ergenyl Retard depottabletter och depotgranulat, och Ergenyl injektionsvätska påverkas inte av ovanstående besked, utan kommer även fortsatt att finnas tillgängliga på den svenska marknaden.

Läkemedelsföretaget Orion Pharma som tillhandahåller Absenor (tillika innehållande valproinsyra) försöker trygga upp leveranserna och möta upp behovet på berörda beredningsformer och styrkor. Berörda patienter behöver få nytt recept förskrivet då läkemedlena Ergenyl och Absenor ej är direkt utbytbara.

Synjardy går nu att få i dospåsarna

Svensk Dos meddelar att Synjardy (empagliflozin/metformin) i styrkan 12,5mg/1000mg nu går att förskriva som dosdispenserat läkemedel. Inom kort kommer även styrkan 12,5mg/850mg att finnas som ett alternativ.

Läkemedelskommittén vill påminna om att det är off-labeldosering som Region Västerbotten rekommenderar, d.v.s. 1 tablett en gång dagligen till frukosten för kostnadseffektiv förskrivning. Skriv i rutan "Kommentar till apoteket" ordet "SIC" då dosapoteket behöver ett "SIC" p.g.a. off-labeldosering. Denna förskrivning bör kompletteras med Metformin en gång dagligen till kvällsmålet.

Therese Ahlepil, Apotekare, Läkemedelskommittén

KALENDARIE

Disputation

Fredag 21 maj kl 13-16

Erik Hedström – ortopedi

Frakturer hos barn och unga, en populationsbaserad studie från norra Sverige.

Digitalt - <https://umu.zoom.us/j/68366915969>

Institutionen för kirurgisk och perioperativ vetenskap